सा कृत्या कालरात्रीव कृताञ्जलिरुपस्थिता । वृषादर्भिं नरपतिं किङ्करोमीति साऽब्रवीत् ।
॥ वृषादर्भिरुवाच ॥ ऋषीणां गच्छ सप्तानामरुन्धत्यास्तथैव च । दासीभर्त्तुश्च दास्याश्च मनसा नाम धारय । ४४५
ज्ञात्वा नामानि चैवैषां सर्व्वानेतान् विनाशय । विनष्टेषु तथा स्वैरं गच्छ यत्रेप्सितं तव ।
सा तथेति प्रतिश्रुत्य यातुधानीस्वरूपिणी । जगाम तद्वनं यत्र विचेरुस्ते महर्षयः ।
॥ भीष्म उवाच ॥ अथात्रिप्रमुखा राजन् वने तस्मिन्महर्षयः । व्यचरन् भक्षयन्तो वै मूलानि च फलानि च ।
अथापश्यन् सुपीनांसपाणिपादमुखोदरं । परिव्रजन्तं स्थूलाङ्गं परिव्राजं शुना सह ।
अरुन्धतो तु तं दृष्ट्वा सर्व्वाङ्गोपचितं शुभं । भवितारो भवन्तो वै नैवमित्यब्रवीदृषीन् । ४४६
॥ वशिष्ठ उवाच ॥ नैतस्येह यथाऽस्माकमग्निहोत्रमनिर्द्दतं । सायम्प्रातश्च होतव्यं तेन पीवाञ्छुना सह ।
॥ अत्रिरुवाच ॥ नैतस्येह यथाऽस्माकं क्षुधा वीर्य्यं समाहतं । कृच्छ्राधीतं प्रनष्टञ्च तेन पीवाञ्छुना सह ।
॥ विश्वामित्र उवाच ॥ नैतस्येह यथाऽस्माकं शस्त्रञ्चास्त्रं जरद्गवः । अलसः क्षुपरो मूर्खस्तेन पीवाञ्छुना सह ।
॥ जमदग्निरुवाच ॥ नैतस्येह यथाऽस्माकं भक्तमिन्धनमेव च । सञ्चिन्त्यं वार्षिकं किञ्चित्तेन पीवाञ्छुना सह ।
॥ कश्यप उवाच ॥ नैतस्येह यथाऽस्माकं चत्वारश्च सहोदराः । देहि देहीति भिक्षन्ति तेन पीवाञ्छुना सह । ४४५
॥ भरद्वाज उवाच ॥ नैतस्येह यथाऽस्माकं ब्रह्मबन्धोरचेतसः । शोको भार्य्यापवादेन तेन पीवाञ्छुना सह ।
॥ गौतम उवाच ॥ नैतस्येह यथाऽस्माकं त्रिकौशेयञ्च राङ्कवं । एकैकं वै त्रिवर्षीयं तेन पीवाञ्छुना सह ।
॥ भीष्म उवाच ॥ अथ दृष्ट्वा परिव्राट् स तान् महर्षीन् शुना सह । अभिगम्य यथान्यायं पाणिस्पर्शमयाचरत् ।
परिचर्य्यां वने तान्तु क्षुत्प्रतीघातकारिकां । अन्योन्येन निवेद्याथ प्रतिष्ठन्त सहैव ते ।
एकनिश्चयकार्य्याश्च व्यचरन्त वनानि च । आददानः समुद्धृत्य मूलानि च फलानि च । ४४७
कदाचिद्विचरन्तस्ते वृक्षैरविरलैर्वृतां । शुचिवारिप्रसन्नोदां ददृशुः पद्मिनीं शुभां ।
बालादित्यवपुःप्रख्यैः पुष्करैरुपशोभितां । वैदूर्य्यवर्णसदृशैः पद्मपत्रैरथावृतां ।
नानाविधैश्च विहगैर्जलप्रकरसेविभिः । एकद्वारामनादेयां सूपतीर्थामकर्द्दमां ।
वृषादर्भिप्रयुक्ता तु कृत्या विकृतदर्शना । यातुधानीति विख्याता पद्मिनीं तामरक्षत ।
पशुसखसहायास्तु विसार्थं ते महर्षयः । पद्मिनीमभिजग्मुस्ते सर्व्वे कृत्याभिरक्षितां । ४४७
ततस्ते यातुधानीं तां दृष्ट्वा विकृतदर्शनां । स्थितां कमलिनीतीरे कृत्यामूचुर्महर्षयः ।
एका तिष्ठसि का च त्वं कस्यार्थे किं प्रयोजनं । पद्मिनीतीरमाश्रित्य ब्रूहि त्वं किञ्चिकीर्षसि ।
॥ यातुधान्युवाच ॥ याऽस्मि साऽस्त्यनुयोगो मे न कर्त्तव्यः कथञ्चन । आरक्षणीं मां पद्मिन्या वित्त सर्व्वे तपोधनाः ।
॥ ऋषय ऊचुः ॥ सर्व्व एव क्षुधार्त्ताः स्म न चान्यत् किञ्चिदस्ति नः । भवत्याः संमते सर्व्वे गृह्णीयाम विसान्युत ।
॥ यातुधान्युवाच ॥ समयेन विसानीतो गृह्णीध्वं कामकारतः । एकैको नाम मे प्रोक्त्वा ततो गृह्णीत मा चिरं । ४४८०
॥ भीष्म उवाच ॥ विज्ञाय यातुधानीं तां कृत्यामृषिवधैषिणीं । अत्रिः क्षुधापरीतात्मा ततो वचनमब्रवीत् ।
॥ अत्रिरुवाच ॥ अराचिरत्रिः सा रात्रिर्या नाधीनेऽत्रिरद्य वै । अराचिरत्रिरित्येव नाम मे विद्धि शोभने ।
॥ यातुधान्युवाच ॥ यथोदाहृतमेतत्ते मयि नाम महाद्युते । दुर्द्धार्य्यमेतन्मनसा गच्छावतर पद्मिनीं ।